

Uit de knoop helpen.

Onlangs was ik ten eten bij heel jonge mensen, met twee lieve kindertjes. Ik kwam er veel — ochtend, middag, avond. Altijd waren de kinderen even rustig vrolijk, druk samen bezig, nooit kabbelen, vanzelfsprekend gehoorzaam. Kortom, modelkinderen. Enfin — zó heb ik ze óók gehad. Met groeiende verbazing merkte ik indertijd, dat ik niets op te voeden had — alleen maar op te letten en te waken. En ik had me nogal zó toegerust door paedagogische lectuur, door het volgen van cursussen, door het mediteren — Ik bleef mediteren, om er achter te komen, hoe zó iets mogelijk was. En de uitkomsten mijner overpeinzingen legde ik indertijd neer in een artikel in Het Kind, getiteld: „Afstamming en Milieu.” Ik was gaan begrijpen, dat, als die twee factoren in orde zijn, je alleen nog maar biddend hoeft te waken.

De kindertjes van mijn Gastheer en Gastvrouw deden me telkens aan mijn gelukkige tijd denken, toen de kinderen klein waren. Want later zijn de moeilijkheden tòch gekomen. Doch op die jaren terugziend, weet ik, dat ook toen afstamming en milieu hun zeer sterke invloed hebben doen gelden om de scheepjes koers te doen houden. De afstamming en het milieu der jonge ouders waren puik in orde. Beide uit intellectuele kringen. Uit eenvoudige kringen — rustig eenvoudig door hun innerlijke beschaving in generatie na generatie verworven. De jonge man en de jonge vrouw hadden samen een harmonisch milieu geschapen en men voelde: dat is er nu, en niet zo maar voor een paar beginjaren. Waarom zouden kinderen uit zulk een milieu lastig zijn: of kabbelen of malle gevaarlijke dingen doen?

Toch, op een goede of liever slechte avond, dat ik bij de jongelieden aan tafel mee aanzat, begon de oudste, een schat van een vierjarige kleuter, een buitengewoon pienter meiske, tekenen van wangedrag te geven. Ze weigerde dóór te eten. Toen de Vader haar eerst kalm, daarna steeds dringender gemaand had, werd ze echt stout, ging huilen en woest met haar krullen schudden, roepend: „neen! neen!” Ze werd hoe langer hoe driftiger. Men zág in den Vader de Opvoeder ontluiken. Hier moest ingegrepen worden — Hier moest ópgevoed worden —

Helaas kon ik temidden van het tumult niet aankomen met de wijze les, die mijn overgetelijke Leermeester Jan Ligthart me persoonlijk heeft gegeven, toen ook mijn modelletje weleens op

het meest onverwachtst een dergelijke opschudding veroorzaakte — „Dan zeg je rustig: kinderen, die zó'n lawaai maken, kunnen niet bij de grote mensen zijn. En dan breng je ze in de andere kamer — je doet de deur dicht, maar nooit in het slot — en je zegt: Als je nu weer stil bent, kun je weer terugkomen. Dan kun je weer wél bij de grote mensen zijn.”

Dat heeft bij mij prachtig geholpen, de weinige keren, dat 't nodig was. Ik bracht de kleine opgewondene, natuurlijk met versterkte armen, in de serre, zodat ze ons zien kon — En in weinig tijd was ze daar weer, liet haar roodbeuild snoetje afvegen, heur haartjes ordenen, snikte nog eens na — en het leed was geleden.

Het besluit tot opvoeden werd steeds sterker en dringender bij den jongen Vader. Gelukkig sprak hij nog eerst een waarschuwing uit: „Als je niet dadelijk stil bent, breng ik je naar boven en leg je zó in je bed.” Even keek de kleine boosdoenster beduusd. „Zó?” vroeg ze en wees op haar jurkje en haar schoentjes.

„Ja, zó!” antwoordde Papa zeer vastbesloten. Een pauze. De tijd scheen rijp om het geschil te beëindigen. „Eet nu gauw door!”

Maar daar had je 't weer. „Née. nee! nee!”

Toen stond Pappie op — Tot zijn eer moet ik zeggen, dat hij uiterlijk kalm bleef. Daar tilde hij de kleine meid van haar stoel. Wat verweerde ze zich! Ik geloof ook, dat ze schrok van zo iets ongekenks — Geweld tegen haar gebruikt — Het is de vraag, wie er op dat ogenblik het meest geschrokken was: de Vader, dat hij toe moest tasten, de dochter, dat ze overweldigd werd.

Hij deed, zoals hij gezegd had — hij droeg haar naar boven en legde haar zó op bed.

Toen kwam hij, uiterst ontstemd, terug. Ik zag aan zijn gezicht, dat hij vond: „We zijn altijd te goed geweest. Voortaan zullen wij optreden.” Boven bleef het krijsend huilen, het schreeuwen, het gillen van „Nee! nee! nee!” voortduren.

En daar zat ik nu. Ik wou zo graag wat zeggen, maar Pappie zag er net uit, of hij me dan zou toewerpen: „Bemoei U er U astublieft niet mee!” Ja — zie je — bij hém vergeleken was ik wel oud- en van oude mensen willen ze niets meer aannemen —

Ik moest toch even ter hunner lering mijn lotgevallen met mijn oudste vertellen — en wat Jan Ligthart toen gezegd had — en wat ik toen gedaan had — Hij luisterde half. Voor de andere

helft luisterde hij naar 't gekrijs en gegil, dat van boven klonk. „Je zal zien, dat er haar wat dwars zit”, sprak nu de jonge moeder, die met een benepen gezichtje gezeten had.

Ik herinnerde me, dat dergelijke acute kwade buien weleens een netelroosaanval hadden ingeluid — Of de vierde ziekte, of de waterpokken. De stemming was er niet naar, om nog wat in 't midden te brengen. De opvoeder zat streng te kijken. —

Langzaam zocht ik mijn spulletjes bij elkaar — mijn tas — mijn spiegeltje, waar de kleuter mee gespeeld had, mijn handwerkje van die middag. Ik wou weg — het was niets gezellig. — Maar graag had ik 't einde van de bui meegemaakt. Doch toen die maar bleef duren, waagde ik toch een schuchter: „Luister nu eens — ze windt zich zelf hoe langer hoe meer op — Zó komt ze niet tot een einde, behalve dan door uitputting — Zou je nu niet even naar boven gaan en haar uit de knoop helpen?”

O hemeltje — wat stond de muts verkeerd — Hij ging niet naar boven en ik ging met een bezwaard hart naar buiten. In de stille zomeravond hoorde ik nog lang het huilen van de kleine rebel —

En ik liep een eindje om, want ik had teveel behoefte, mijn gedachten te laten gaan, om nu dadelijk weer mijn plaats aan mijn eigen theetafel in te nemen —

Hoe rampzalig zou ze nu zijn, de kleine! Ze had zich door haar drift laten meeslepen, nu kon ze niet meer terug. Zelf kende ik die uren zo goed — Ach, is er iemand van ons: der nie sein Brot mit Thränen asz — der nie auf seinen Lager weinend Sasz —

„In kummervolle Nächte” was 't me ook gebeurd, dat ik de beheersing over mezelf verloren had. En dan is 't als een stormvloed, die over je komt — Ik was alleen en ver weg, in een eenzame hotelkamer — En dan zou je wel tegen de muren willen opvliegen — En dan voel je, dat de redding slechts van buiten kan komen — Een kalme stem zou je moeten toespreken, een vriendelijke hand zou je een glas water moeten reiken — De tranen en het zweet zouden van je gezicht gewist moeten worden, je wilde haren achterover gestreken — Maar er is niemand, er kan niemand zijn — je mag toch geen vreemde storen — Alleen de uitputting ontfermt zich over je, eindelijk — Maar die blijft dan ook nog dagen lang je remmende metgezel. In zó'n soort toestand moet een kind zijn, dat steeds harder huilt, zich steeds meer opwindt. Als er niet een helpende hand van buiten komt, nadert het, volstrekt onnodig, de uitputting, die nergens goed voor kan zijn. Denk daar eens aan, als Uw kind toont, verstrikt te zijn in drift en opgewondenheid.

Nannie van Wehl.

Huishoudcursus voor Jonge Dames.

Men verzocht ons het ondervolgende bekend te maken:

Met ingang van 1 Augustus 1938 wordt aan Instituut Krijnen een nieuwe afdeling toegevoegd, n.l. een Huishoudcursus voor jonge dames.

Om tot deze afdeling te worden toegelaten moeten de kandidaten in het bezit zijn van een bewijs dat zij minstens drie jaar middelbaar onderwijs hebben genoten.

Deze cursus komt onder leiding van Mevrouw J. Krijnen-Oosterink te staan.

Het leerplan omvat de volgende vakken:

Lessen ter verkrijging van eenige vaardigheid in het bereiden van eenvoudige en dagelijks voorkomende gerechten uit de Hollandsche keuken,

beginselen der huishoudkunde, warenkennis, voedingsleer, interieur-kennis,

knippen en vervaardigen van bovenkleeding, stoffenkennis,

wasschen en strijken van boven en onderkleeding,

hygiëne, verbandleer, eerste hulp bij ongelukken,

fraaie handwerken,

conversatie in de moderne talen,

huishoudboekhouding,

zang,

rhythmische gymnastiek.

Nadere gegevens zullen t.z.t. te bekomen zijn bij Het Instituut en bij de Vereeniging van Huisvrouwen.